

Transportstyrelsens föreskrifter om förarprov, behörighet BE;

TSFS 2017:116

Utkom från trycket
den 29 december 2017

beslutade den 18 december 2017.

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 8 kap. 5 § körkorts-
förordningen (1998:980) och 7 kap. 2 § militärtrafikförordningen (2009:212).

VÄGTRAFIK

Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter gäller förarprov som avläggs för körkort med behörighet BE.

2 § Förarprovet ska säkerställa att sökanden har de kunskaper och den förmåga samt uppvisar det beteende som krävs för att köra de slag av fordon som provet avser. Utbildningsmålen i den kursplan som fastställts av Transportstyrelsen ska ligga till grund för innehållet i och bedömningen av provet.

Kunskapsprov

3 § Den sökande ska ha de kunskaper och insikter som krävs för att förstå hur man kör i trafik på en för miljön och trafiksäkerheten acceptabel nivå. Kunskaperna och insikterna ska omfatta reglerna för förare och fordon, vad som gäller i olika trafikmiljöer och trafiksituationer, samspelet med andra trafikanter och personliga förutsättningar.

Manövrering, fordon och miljö

4 § Kunskapsprovet innehåller frågor om

1. särskilda bestämmelser:
 - a) handlingar som ska medföras under färd,
 - b) säkerhetsfaktorer som rör fordonet och passagerarna, och
 - c) regler för sammankoppling av bil och släpfordon,
2. säkerhetsfaktorer som har samband med fordonets last,
3. miljöaspekter på fordonets användning, särskilt ifråga om

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort, i lydelsen enligt kommissionens direktiv (EU) 2016/1106.

- a) måttlig bränsleförbrukning,
 - b) begränsning av avgasutsläpp,
 - c) buller, och
 - d) lämplig användning av ljudsignal,
4. egenskaper och utrustning som har betydelse för trafiksäkerheten:
- a) mekaniska aspekter som har betydelse för trafiksäkerheten,
 - b) de vanligaste felen, särskilt på styr-, upphängnings- och bromssystem, däck, belysning, körriktningssystem, reflexanordningar, backspeglar, vindruta och vindrutetorkare, avgassystem, bilbälten och signal, och
 - c) fordonets säkerhetsutrustning och säkerhetsutrustning för barn, samt
5. andra vägtrafikanter:
- a) risker som är förknippade med att köra vissa fordonstyper, till exempel begränsade siktmöjligheter för förarna.

Körning i olika trafikmiljöer

5 § Kunskapsprovet innehåller frågor om

- 1. vägtrafikbestämmelserna:
 - a) väjningsplikt, hastighetsbegränsningar, vägmärken, vägmarkeringar och signaler,
- 2. vägen:
 - a) principerna för hur och varför man håller ett säkert avstånd mellan fordon, och
 - b) bromssträckor och väghållning vid olika väder- och vägförhållanden,
- 3. andra vägtrafikanter:
 - a) de mest utsatta kategorierna av trafikanter, till exempel barn, gående, cyklister och personer med funktionshinder, och
- 4. särskilda bestämmelser:
 - a) regler för hur föraren ska handla vid en olycka och vilka åtgärder man kan vidta.

Resande med bil och tillkopplat släpfordon i speciella sammanhang

6 § Kunskapsprovet innehåller frågor om

- 1. föraren:
 - a) reaktionstid och förmåga att fatta beslut,
 - b) hur alkohol, andra droger, mediciner, sjukdom, psykiskt tillstånd, stress och trötthet påverkar människan, och
 - c) hastighetens inverkan på riskerna, samt
- 2. vägen:
 - a) riskfaktorer förknippade med körning vid olika vägförhållanden och särskilt hur riskerna kan ändras till följd av vädret och tiden på dygnet,
 - b) olika vägtypers egenskaper och de krav som gäller vid körning på olika vägtyper, och
 - c) säker körning i vägtunnlar.

Personliga förutsättningar och målsättningar i livet

7 § Kunskapsprovet innehåller frågor om

1. föraren:

a) betydelsen av uppmärksamhet och samspel med samt attityder till andra vägtrafikanter,

b) uppfattnings- och omdömesförmåga, och

c) impulsiva handlingar, samt

2. andra vägtrafikanter:

a) riskfaktorer som är förknippade med såväl egen som andra trafikanters bristande erfarenhet och uppmärksamhet.

Körprov

Krav på fordon för behörighet BE

8 § Körprovet ska genomföras med en lämplig personbil eller lätt lastbil och tillkopplat tungt släpfordon. Bilen ska ha godkända bilbälten av trepunktstyp i framsätena. Sökanden ska själv tillhandahålla en sådan fordonskombination.

9 § Bilen ska ha en tjänstevikt av minst 1 000 kg och en totalvikt av högst 3 500 kg.

Bilen ska kunna köras med en hastighet av minst 100 km/tim och vara utrustad med huvudstöd för framsätena.

10 § Släpfordonet ska ha en totalvikt av minst 1 000 kg och högst 3 500 kg.

11 § Släpfordonet ska vara lastat till minst halva maximilasten. Släpfordonets bruttovikt får dock inte understiga 800 kg. Lasten ska vara förankringsbar och av stycke gods-karaktär.

Släpfordonets lastutrymme ska ha formen av en sluten lådkonstruktion som är minst lika hög och bred som dragfordonet. Den kan dock tillåtas vara något smalare än dragfordonet, om sikten bakåt bara är möjlig när dragfordonets sidobackspeglar används.

12 § Fordonskombinationen ska ha en sammanlagd totalvikt som överstiger 3 500 kg.

13 § Samma fordonskombination ska användas under hela provet.

Genomförande av körprov

14 § Den sökande ska rutinmässigt kunna kontrollera att vissa för trafik-säkerheten viktiga funktioner i fordonskombinationen motsvarar fastställda krav och fungerar tillfredsställande.

Den sökande ska kunna uppvisa den rutinmässiga färdighet i manövrering som krävs för att köra fordonen på ett trafiksäkert och miljövänligt sätt. Den sökande ska kunna uppfatta och hantera risker som uppstår under körningen samt ha sinnesnärvaro och omdömesförmåga under hela körprovet. Han eller hon ska även visa gott omdöme i samspelet med andra trafikanter och i olika trafiksituationer.

- 15 §** Körprovet ska bestå av
1. en inledande säkerhetskontroll,
 2. särskilda manövrer, och
 3. prövning av trafikbeteende.

16 § Vid omprov efter tidigare underkänt körprov ska, om möjligt, särskilt de delar ingå som ledde till det tidigare underkännandet.

Vid omprov som endast omfattar säkerhetskontroll får bil med automatisk växellåda användas. Vid sådant prov behöver inte släpfordonet ha slutna lådkonstruktion. Likaså får lätt släpfordon användas om det är utrustat med broms. Lasten ska vara förankringsbar och av styckeegodskaraktär men vikten behöver inte uppgå till halva maximilasten.

Säkerhetskontroll

17 § Den sökande ska vid behov ställa in säte, backspeglar, bilbälte och nackstöd för att få en korrekt körställning. Därefter ska en säkerhetskontroll genomföras. I säkerhetskontrollen ska kontroll av följande ingå:

1. Att dörrarna är stängda.
2. Last (säkring, placering, mängd och registreringsbevis).
3. Kopplingsanordning, katastrofbromsvajer, bromsar och elanslutning till släpfordon.

18 § Den sökande ska kunna utföra slumpmässiga kontroller av

1. belysning,
2. bromsar på dragfordonet,
3. däck och fälg,
4. körriktningsvisare,
5. reflexer,
6. signalhorn,
7. vätskor (exempelvis spolärvätska, kylärvätska och motorolja),
8. rutor,
9. styrning,
10. varningssystem, och
11. vindrutetorkare och spolare.

19 § Efter säkerhetskontrollen ska den sökande inom ett eller flera av de ingående momenten svara på frågor om vad som kontrollerats. Han eller hon ska kunna beskriva risker och konsekvenser vid fel och brister på fordonskombinationen samt kunna föreslå åtgärder, även om sådana fel inte har upptäckts.

20 § Om den sökande använder en checklista för säkerhetskontrollen, får den inte innehålla anvisningar för hur kontrollen ska genomföras.

Särskilda manövrer

21 § När körprovet inleds ska dragfordonet stå bakom eller vid sidan om släpfordonet. Den sökande ska i samband med den inledande säkerhetskontrollen koppla släpfordonet till dragfordonet.

22 § Den sökande ska kunna

1. backa med samtidig svängning, och
2. parkera säkert för lastning och lossning.

23 § Körprovet ska avslutas med att den sökande kopplar släpfordonet från dragfordonet och parkerar.

24 § Särskilda manövrer kan ske som ett led i prövning av trafikbeteende eller på manöverbana.

Prövning av trafikbeteende

25 § Den sökande ska köra i och utanför tätort mot angivet mål eller efter angiven färdväg under sammanlagt minst 25 minuter. Tiden för säkerhetskontroll och särskilda manövrer ska inte räknas in i tiden för prövning av trafikbeteendet. Körningen ska om möjligt utföras på gator och vägar under förhållanden med varierande ytskikt, vägbredd, sträckning och trafikintensitet.

26 § Den sökande ska ha

1. förmåga att använda rätt växlings- och bromsteknik,
2. förmåga att använda reglage- och manöverorgan utan att uppmärksamheten avleds,
3. förmåga att bedöma vilket utrymme fordonskombinationen behöver,
4. förmåga att förutse risker och anpassa körningen därefter,
5. uppmärksamhet på annan trafik, speciellt med hänsyn till det utrymme fordonskombinationen behöver vid sväng i väg- eller gatukorsning och vid sidoförflyttning samt på den information som lämnas genom vägmärken, trafiksignaler, vägmarkeringar, tecken av polisman och andra anvisningar,
6. förmåga att anpassa hastighet och avstånd till andra fordon med hänsyn till sikt, vägens beskaffenhet och övriga trafikförhållanden,
7. förmåga att använda ett körsätt som tryggar säkerhet i trafiken och minskar bränsleförbrukning och avgaser under acceleration, fartminskning, körning i uppförs- och nedförsbackar, och
8. säkert uppträdande vid
 - a) färd i vägkorsning,
 - b) färd i cirkulationsplats,
 - c) färd i vägtunnlar,
 - d) val av körfält och fordonets placering på vägen,
 - e) infart på och avfart från motorväg, motortrafikled eller liknande,
 - f) möte och omkörning,
 - g) passerande av järnvägs- och spårvägs-korsning, övergångsställe och cykelöverfart, oskyddade trafikanter, parkerade eller stillastående fordon, vägarbete och andra hinder,
 - h) vändning och parkering,
 - i) risksituationer, och
 - j) i- och urstigning.

Undantag

27 § Undantag från dessa föreskrifter prövas av Transportstyrelsen.

1. Denna författning träder i kraft den 1 februari 2018.
2. Genom denna författning upphävs Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:45) om förarprov, behörighet BE.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Mikael Udd
(Väg och järnväg)